

Nuorttanaste
maksá ovta
kruvna jakko
dagast, blađ-
de dinggu-
juvvu juokke
poasttarappe
lutte.

Nuorttanaste

Nuorttanaste
olgušboatta
guovte gærde
manost —
dam 15ad ja
dam 30ad
bæive juokke
manost.

Bajasrakadus- ja čuvvgitusbladde samidi.

»Gæča mon boadam farga«

»Leket maidai digis garvvasak.«

No. 16.

30ad August 1903.

5ad jakkodak.

Moft orro din mielast Kristus harrai?

Math. 22, 42.

Okta D. L. Moody samin.

Mon jakam, atte i gavdnu okta-ge dast, gutte i læk jurdašam uceb ja æneb Kristus ala. Vissaset læk galle buokak gullam su birra, lokkam su birra ja maidai gullam æraid sardnedeme su birra. 19 jakkečuođe čađa læk olbmuk sardnom su birra ja jurdašam su ala. Muttomak læk su oamastam; mutto æppedkætta læk ænebak, guđek vela æi læk dam dakkam. Ja vaiko læk dak ollo jagid fierram agalašvuoda appai, boatta almaken dat gačaldak fasten, ja dat čuogja juokkehažži mist: „Moft orro du mielast Kristus harrai?“

Mon im arved, manditi dat i galga adnujuvvut soavalažžan, atte olmuš nubbes dam jærra. Jos mon jærrašim olbmui, moft sin mielast orro duot daihe dat alla arvost adnujuvvum olmai, ouddamærka diti koanstaolmai, politikar daihe muttom čera, de juokkehažast dasa lifči vastadus garves, ige dat lifči ovtage mielast heivemčottom gačaldak. Jos mon jærašim dist din gonagasa daihe dronneg birra, de juokkehaš su arvvalusas čelkaši dallanaga. Jos mon jærašim dist din statsminister birra, de mon im dallege darbašifči vastadusa vuorddet. Mutto manne dalle i galga olbmust læk visses arvalus daihe jakko dam Hærra Jesus Kristus birra. Manditi i olmuš visses arvalusa valde su mielde daihe su vuostai? Jos don jurdašak buore su birra, manditi dalle ik sardno buore su birra, ja man-

diti ik boađe ollaset su bællai? Jos don oskok ja jurdašak dam mi baha læ su birra, nuft atte don su anak moivvijægjen ja betolažžan ikge jakke, atte son jami mailme bestujume diti, manditi don dalle ik bajed du jienad su vuostai ja čelke, atte don læk su vuostaičuožžo. Likkolaš bæive šaddaši obba kristalašvutti, jos olbmuk dam ašest valdašegje vissesvuoda, nuft atte mi sikkaret matašeimek diettet, guđek dak læk, guđek ollaset su bællai læk boattam, ja guđek si læk, guđek su vuostai bigjek.

Uccan arvvo læ dast, maid olbmuk arvvalok gonikkenessi personna birra, gonagasa, su ministeri, stuoradiggeolbmai, prindsai ja buok riggai birra, si buokak galggek farga buok oaže gæino mannat; vaiko si galle dam mailmest læk stuora olbmak ja sin duogje ja barggo muttom dafhoin rikaidi ja olmuš-slajaidi læ avkalaš; mutto mi læ dat dam bargo ektoi, maid Jesus Kristus læ dakkam juokke aino sielo oudast dam mailmest. Gačaldak čuogja damditi obba mailbmai, juokke aidno sielloi: „Moft orro du mielast Kristus harrai?“ daihe maidai: „Moft likok don Ibmel bardnai“. Mon im jæra, moft likok don statagirkkoi daihe Methodistaidi daihe presbyterianaridi daihe baptistaidi daihe katholikaridi. Mon im jæra, moft don likok duom daihe dam pappi, duom daihe dam oppoi; mutto mon jæram dust dam ovta mavsolaš avnas birra: Moft likok don Kristusa ælle persovni?

Mon halidam dust jærrat: Læi go son Ibmel bardne — dat stuora Ibmel-olmuš? Guđigo son alme njegjam varas ædnam ala mæreduvvum fidno doaimatet? Bođigo son duottavuodast occat ja bœstet? Mon aigom

algget krubba rajest ja čuovvot su 30 jage akkai daihe nuft gukka go son læi dabe ædnam alde. Mon aigom jærrat dust, moft du mielast orro, atte son bođi dam mailmai ja difti jęčas riegadet stalja siste, go dat lifči mattam dappatuvvat sloatast. Manditi guđi son alme šærradvuoda ja hærvassvuoda ja engelid gonagaslaš guoibmevuoda? Manditi manai son sloatai ja paladsai mædda, kruvnoi ja riggodagai mædda ja bođi deiki vuolas okto ja guđdujuvvum?

Mon datošim jærrat dust, moft don likok sudnji nuftgo oappatægje. Son sarnoi nuftgo oktage i mattam sardnot. Vare mon dadde lifčim læmaš su guldalčeme. Mi aiggop dal čuovvot vare sidoi ja guldalet daid sanid, mak su baksamid bagjel botte. Olbmuk sardnok min beivi sardnedegji birra. Mon siđašim 10 duhat gærde ouddal 5 minutta čokkat bæstam julgi oudast go obba mu ællem-aiggam guldalet buok mailme visses olbmaid. Go Jesus sardnedi, de son buok garvoti duttavuodain. Juokke dinga ouddandoalai son dam riftes čuovvgases. Son govaid valdda gilyveolmast, riebenest ja alme loddin j. n. v., go son ouddanbigja audogassvuoda gæino olbmuidi. Go son ačes stuoresvuoda birra sardno, de valdda son govvan vagge liljaid. Dam ucca loddasa, mi bagjel min vistedakid girdda valdda son govvan, go son Ibmela oudastmorraš birra min oudast sardno. Su sarnek læk ællatatte, dærvas ja imaslažak migjidi vel odnege dam bæive. Min vaibmo haleda daid ouddandoalat manaidasamek, ja mi oaidnep, atte manak likojik daid guldalet. Davja celkkek min smavvak migjidi: „Muital juogamaid Jesus birra.“ Gulakgo don dam du manai-

dak njalmest, don ačče ja ædne? — Manak likojek gullat daid ovtagærdanes vœrdadusaid. I oktage mailme historjalah girjen daggar darkelvuodain gulddaluvvu manain go dat, maid Jesus læ muittalam; Mutto dat værdadusak ja govak læk almaken čiegnalak ja vadas čal'oappavažaidi ja mailme visaidi arvvedet." Jesus læi okta imašlaš sardnedægje.

Lasetuvvu.

Bælddoluokka ja Stuoraride.

Lossaden šadda čiekčat

sæčagasa vuostai.

Muittali „Cammilla.“

Lasse 13ad nummari.

Soai likoiga dobbe orrot sikke arad ja mañned, ja jos oktage læi nuft roakkad atte guoskai vel dam buok uccemus dingige, de son oažžoi læt visses, atte coigotus bođi.

Mutto Olaus Stuoraride i daidam diettam, atte læi nuft varalaš, jos son dam lifči diettam, de vissa son i lifči duostam joga badatet.

Arad gidđad algi Olaus su millobargos; mutto daina bargoin i mannam nuft burist, go son algost læi jurdašam. Ænadærbme guovte bældde roggambaike læi ænas oassai saddo ja laira, ja goasse juo lika jottelet go Olaus huksi gaikoi jokka saddo vuolas, dat čuopai namalassi ođđa gæino ravda bælest, ja dallanaga go dat golggagodi, bijai dat čace vuollai dam juo dakkujuvvum bargo, nuft atte davja stuora luodanæmek oidnujegje dam gædgesæinest, mi joga badatam diti læi rakaduvvum.

Olaus i galle arvvedam, mutto Torkel diđi burist, mi dat læi mi bargo ajeti. Vaiko Olaus galle læi čuođe gærde uccemusad vurdnom dam ala, atte Torkela bældok galggek čace vuollai bigjujuvvut ouddalgo čakča bođi, de almaken ouddani šaddo čabasæbbut ja čabbasæbbut juokke bæive.

Gaskagæse læi juo mannam, ja Olaus fertti bargo doaimalažat ouddet, jos su jurddagi mielde galgai mannat, son damditi viššalet bargai arad ja mañned.

Algost jurdaši son, atte sæidne luddijuvvum dimbarin šadda nokka nanos čace baddadet, mutto go dat gitemættom jokka fast ja fast njeidi dam vuolas ja doalvoi dam mieldes,

de fertti son rakadet sæine gædgest; mutto dat i læm dakkujuvvum ovta bæivest, erinoamašet go son i læm gæsetam geđgi jokkagaddai dalvvesivost.

Olaus dovdai moare dobbe vaimos siste; mutto gædgemura (sæine) sidai son garvesen oažžot, maksus maid datto; dastgo Torkel galgga muittet su oappaladdanes Stuoraridest, arvali son.

Vuoi Olaus riebo dadde, go læi nuft čalmetæbme, atte son i mattam oaidnet, atte son bargai ječas dušadume ala! Jos son lifči čielggaset mattam oaidnet, de son lifči fuobmam ovta čiegos gieđa, mi laidi dam datotes joga čuoppat nubbe golggam baike aito daggo, goggo vahag stuoremus mati šaddat.

— Son roggai ja son muri, ja dam oažžo diettet, atte ruđa dat mavis; mutto jos vel mavsatalamhallo bahain divrras læge, de dade njalgasæbbun dat maisto, jurdaši Olaus. Ja dal go son daggar nana sæine læ rakadæme de barggo fertte ollašuvvat bæivve bæivest, nuft atte sust dal læi doavvo su mavsatalam halos mærrai bæssat ouddal lagjim-aige.

Mutto — vuoi! duom bahas joga, dat i læm mikkege dukoraddam dingaid; dastgo go dat murembarggo masa læi garvanam, aicai Olaus muttom iđed, atte jokka læi gavdnam ođđa vuoge su illastet, daggo bokte atte dal læi gavdnam golggamsaje — i nuftgo ouddal ravddabelin, mutto gasko mura vuolde.

Dam bæive i læm Olaus buorre sagaidi oažžot, ja buokak, guđek legje læmas bargost ožžo sin oasesek boelkost ja garrodusast; dastgo dat i læm vel dast nokka, atte barggo læi maksam stuora ruttahivvodaga, mutto bahamus læi, atte son oini, go jokkamielle alde čuožoi, atte Torkel juo læi alggam čuoppat rokkagordnid, mak dal čuožžo čabbat laddam.

Grannak, guđek burist legje oappas daina gaskavuodain, mi læi Torkel ja Olaus gaskast, æi mattam ærargo avvodet Stuoraride vahaga diti, ja si celkke, atte jos son dam bargo i hæitte, de galle husmanbaikek ja daida vel Stuoraridege mannat golutusaidi. Legje vel grannain dakge, guđek arvvalægje, atte dal vanhurskesmættomvuotta gaibbeda devddujume buok verid oudast, maid Olaus

læi dakkam su vuolebužaides vuostai.

Dat mañemus illastæbme, maid jokka dagai læi bahab go buok cerak; dastgo dal fertti Olaus gæččat, atte Torkel sisavuogja ovta guorme nubbe mañest burist goikaduvvum gordnid, ja jos dat murembarggo, mi dal læ dakkujuvvum i galga læt dušas, de fertte roggujuvvut čiegnalassi dassago nanna vuoddo algga, ja ođđa gædgesæine, mi læ sagga stuoreb ja divrrasæbbo, fertte rakaduvvut.

Olaus gaski banid vašest, ja jos son lifči sattam, de lifči son hæittam obba dam bargo. Mutto dal læi mañned; dastgo son læi oastam buok mi darbašuvvui milloi, ja dak legje juo jokkagaddai vuojetuvvum, nuft atte barggo dal fertti ouddeduvvut, vaiko man ollo mavsasi.

Stuoraride dalost læi vašše ja nimmoræbme, mutto Torkelest læi illo, son i illodam damditi, atte boastot manai Olausin. Mutto sust læi illo dainago son oini, atte Ibmel almest rokadusai gulla ja væketa vel dallege go buok vække orro læme vægjemættom.

Ige dat læm dušše Torkel ja Olea, guđek mainoiga ja gitiga Ibmela, ifal, maidai manak gitte ja rokkadalle. Si legje davja gullam ače ja ædne ovtastattujuvvum rokkadusai Ibmeli, ja maidai si oidne Hærra bestujume ja ramedegje-su. Ja dasa bođi vela, atte maidai sist legje sin morrašak. Davja læi sigjidi celkkujuvvum, atte go Olaus oažžo millos garvesen, de badda čacce sagga gukkeb bajas, go sin bælddo læi, ja dat læi sin rakasæmus elostam ja barggambaike. Galle satte maidai dai manai rokkadusak læm muttom oassai sivvan dasa, atte čacce golggagodi gædgesæinevuolde.

Dat læ visses, atte dak manak oine Ibmel suorma ja matte særvvalagai ednin ja ačin maidnot Ibmela.

Lasetuvvu.

Vække hædest.

Muttom kristalaš darogielblædest muittaluvvu čuovvovaš imašlaš muittalus:

Okta darolaš skipa læi borjastæmen. Dalkke læi faste ja mašotæbme. Muttom æked, go kaptein bođi kahytti, oini son ovta olbma ranes

biktasi siste čokkamen bævde guorast. Kaptein dallanaga viekali skipa olbmain jærrat, gi dat amas olmai læi, gutte skipi læi boattam. Mutto i oktage dast diettam maidege, son valdi dasto ovta olbma mieldes ja vulgi iskat, mutto i gavdnam šat dam olbma. Si botte dasto dam jurddag ala, atte daida læt muttom gargolaš skipi boattam ouddalgo borjanegje, si oce mietta skipa, mutto æi gavdnam. Go dasto kaptein fasten bođi kahytti, gavnai son ucca tavalbittaša, man ala læi čallujuvvum: „Stivre nordvesti.“ Kaptein dallanaga komanderi olbmaides stivrit nordvesti, ja go si legje oanekaš aige borjastam oidne si ovta skipa, mast læi hætteflaga, si borjastegje dokko ja gavdne skipa vuogjomen, dam alde legje 225 olbmu, buokak gagjujuvvujegje, ja skipa manai bodnai.

Dai gagjujuvvumi særvest oini kaptein fast dam olbma ranes biktasi siste, gœn son kahyttas læi oaidnam. Son sidai dasto diettet, læigo mikkege imašlažaid daina olbmain, ja son oažžoi diettet, atte son læi okta ibmelbalaš ja oskolaš olmai. Son didi, atte si legje hædest; mutto go son læi rokkadallam lbmeli ja ječas ravvim su gitti, manai son sængasis ja ođi gœčos ija nuft lossadet, atte i oktage ožžom morranet. Go son vimak morrani ješaldes, celki son olbmaidasast, atte si galggek roakkadak læk, ja atte si gagjujuvvujek. Ješ son i diettam æra go, atte son læi oadđam gœčos aige, ja atte go son morrani læi son visses dam ala, atte si gagjujuvvujek, ige læm sust ballo væhašge.

Gukken ja lakka.

Kinast

muittaluvvu, atte dobbe stuora moive læ alggam. Ballujuvvu, atte dat mietta dam stuora rika šadda viddanet.

Petersborgast,

Ruošædnam oaivvegavpugest muittaluvvu, atte dalle go rafhetesvuotta læi Kiewast komanderijuvvujegje soaltatak baččet barggoolbmaid; mutto læi okta officera gutte viekali ouddan ja gildi kompanias baččemest sin nælgo vieljaidæsek, daggo bokte sestujuvvujegje

ædnag olbmuk jabmemest dam have. Dat officera dallanaga aresterijuvvui ja saddijuvvui Petersborgi, gost vissa bigju mannat Sibiriai.

Dai Boarfangai

særvest, guđek dal læk sidi boattam, æi læk uceeb go 175 nuorra olbma, guđek aiggok vuolgget mišsonærran bakeni gaski. Dat, maid si dam fanggavuodasek aige læk oaidnam ja dovdadat boattam, læ sin dai jurddagi ala buktam. Oskolaš papak Hollandast læk maidai sin dasa viggatam.

Valgmandvalgak

læk dam aige læmaš birra min ædnama. Dušše muttom baikek læk vela, gost æi læk læmaš.

Avisain oidnujuvvu, atte

Finmarko amtast

læk vallijuvvum:

Guovddagæinost 2 olgiš bæle valgga-olbma ja 1 gurot bæle. Maņemus valg-gajage vallijuvvujegje 2 olgiš bæle olbma.

Alatægjost 5 gurot bæle olbma, ma- (Alten). nemus valg-gajage 5 olgiš bæle.

Dalbmuluovtast 7 gurot bæle, maņe- (Talvik). mus valga 6 gurot bæle.

Lappest 5 gurot bæle, maņemus 4 (Loppen). gurot bæle.

Hammerfest gaddesuokanest 5 gurot bæle olbma, maņemus 5 olgiš bæle.

Muosain 8 gurot bæle olbma, maņe- (Maasø). mus 8 olgiš bæle.

Goakgieddest 2 olgiš bæle olbma ja (Kistrand). 2 gurot bæle, maņemus lægje 4 olgiš bæle olbma

Garašjogast 2 olgiš bæle olbma, maņemus valga 2 gurot bæle.

Davvesidast 2 olgiš bæle olbma, ma- [Lebesby]. nemus 2 gurot bæle.

Dænost 7 gurot bæle olbma, maņe- (Tanen). mus 6 gurot bæle.

Unjargast 4 olgiš bæle olbma, maņe- (Næsseby). mus 4 gurot bæle.

Čaccesullo gaddesuokanest 3 gurot [Vadsø] bæle olbma, maņemus 3 gurot bæle.

Maddavarjagast 4 gurot bæle olbma, (Sydvarangen). maņemus 3 olgiš bæle

Vargai gaddesuokanest 3 gurot bæle olbma, maņemus 3 — —

Oktibuok gartek Finmarko amtast, go sierra valddujek gavpugak, 50 gurot bæle valggaolbma ja 13 olgiš bæle. Maņemus valg-gajage lægje 28 gurot bæle ja 30 olgiš bæle valggaolbma.

Dam vitta logest, mak dam jage læk vallijuvvum galggek ænaš oasse læt socialistak, man galles si læk, dam æi dieđe. Vegjolašvuotta galgga læt, atte socialistak vuittek stuoradiggevalgast.

Finmarko gavpugak

Hammerfest, Vargak ja Čaccesuolo vallijek ovtast stuoradiggeolbma.

Hammerfestas læk 9 socialista vallijuvvum valgolmajen. Vargain læ læmaš gurot bæle valgga. Čaccesullost i læk vela læmaš valgga.

*

Mœsta mietta min ædnam oidnujuvvu, atte olgiš bæle dam jage manna saggarak oudast guvloi. Jakketatte læ, atte bagjel bæle stuoradigge olbmain šaddek olgiš bæle olbmak.

Savvamest lifči, atte dak olbmak, gæid almug dam jage vallji rika ašid doaimatet, erinoamašet bargasægja min vaivaš statakasa dævddet, daihe celkkujuvvum æra saniguim, bargasægje sæstevašvuoda ala; dastgo jos i goassege ouddal læt darbašuvvum sæstevašvuotta, de dat darbašuvvu dal. Go mi ouddamærka diti jurdašep dam ala, atte dušše renttoi min ædnam statavælggai manna 22,000 kr. bæivest.

Aica dam!

Okta ucca girjaš, man namma læ „Dat buorre baiman“ daihe guokte **Lars Levi Læstadius** sarnin, læ dal samegilli olgusboattam „Nuorttanaste“ doaimatusast, dat maksa 25 øra; mutto go dinggugjegjidi poasta mielde galgga saddijuvvut, de lassana dasa poastafagta 5 øra, girje šadda dalle makset 30 øra. Go dalle nabbo 3 loge ørašas frimærka saddijuvvujek, de boatta girje vaiko guđe poastarappambaikai min ædnamest fria poastast.

Brævai adressa oažžo læt:

„Nuorttanaste“ daihe G. F. Lund, Sigertjord Vesteraalen.

Einmarko gidđabivdost

læ fidnijuvvum 27ad juni ragjai

13,669,200 kilo dorsket. Daina læ 7,814,900 kg. hængastuvvum jorbba-guollen, luddijuvvum goikkeguollen 34,700 kgr. ja ruošša lakkai saltijuvvum 746,100 kgr. Lievlavuogjai rakaduvvum 404 hl. Vuovashivudak 1748 hl. Maņemus guollehadde 8—14 øra kilost. Vuovashadde 8—42 øra litarest. Saiddebivdo Varjagest læ buorre. (H. A. H.)

Medesin værro

Finmarko medesinkassi læ gonagaslaš resolution bokte 11ad juni 1903 mæriduvvum dam lakkai:

Juokke 100 kilost varas gulin maksujuvvu

6 øra, 100 kilost saltijuvvum gulin	10 øra
100 kilo goikam klipagulin maksu	18 „
100 — æralagan goikegulin	24 „
100 — varas luossast	80 „
100 — saltijuvvum daihe suovastuvvum luossast maksu.	kr. 1,20 „
juokke hl. vuovasin	23 „
—, — vuogja 116 l.	40 „
—, — ruvast	10 „
—, — 100 kilo guanost	5 „
ja juokke 100 — njuorjo daihe morsanakkinn	25 „

Dat værro maksujuvvu buok fiskarin go mi gulidæmek vuovdep de dat dalle erit gessu gavpeolbma bokte. Dam oudast mi oažžop frija orrot buocceviessost jos nuft daptuvvu, atte olmuš buocca ja adna dalkastam ja syghus vække. (H. A. H.)

Konvuluttak ja baparak

prentejuvvum namain læk vela oažžomest, sëmma haddai go ouddal dieđituvvum, namalassi kruvna oudast 50 arka ja 50 konvulutta fria poastast.

Reki g b a p a r a k, m æ r k k a l a p a k, M e m o r a n d u m a k j. n. v. maidai skappujuvvujek hui halbbai „Nuorttanaste“ doaimatusast.

*

Vuoinalaš lavlagirjek

læk maidai ain oažžomest, go 4 loge ørasaš frimærka saddijuvvujek maksujuvvum brævast, de girje paostas saddijuvvu, vaiko gosa dam ædnamest. Adr. læ G. F. Lund, Sigerfjord,

Vesteraalen.

Judalažai doarradallujubme

Ruošaædnamest læ daina maņemus aigen læmaš hirbmos goaves. Ruošalažak læk gaskat sahim giedaid, olgusčuoppam šalmid, smava manaid gaikodam bittan ja spikarid cabman sin oaivvai j. n. v. Dam læk si dakkam eisevaldi čalmi oudast, ige læt

oktage eisevaldde gæččalam dam hetit.

Imaš læ, atte min aige daggar issorasvuodak girddujuvvujek, dak læk jure sëmmalaganak go boares aige dalle go bakenak ja katholikkarak kristalažai vainotegje.

Čaccesullost

læk olgiš bæle olbmak vuottam valgast.

Stuoradiggai

oažžop mi dam jage buok ærai særvest maidai ovta katholikkara. Dak gavpugak Tromsa, Bodø ja Narvik aiggok valljit ovta daggara. Dasa i læk mikkege æra cælkket, dagja muttom blađde, „Bymissionæren“, go atte imaš læ jurdašet, atte katholikkarak ja friajurdašægjek (bibalbiettalegjek) galggek ordnet ja stellet min lutherusa giekkko ašiguim.

Serbia ædnamest

muittaluvvu, atte sloata lakka læ gavdnum okta rogge, mi læi devddujuvvum dynamitast. Vissa læ læmaš jurda aibmoi baččet sloata ja dam ođđa gonagasa hœvatet. Politiak læk gæččalam čikkusest doallat dam aše.

Okta barkkaskipa

Laurvikast, mi læi mannamen Grangemonthast Shetlandsulloidi, bagjeli borjastuvvui muttom stuora amas skipast lakka Skotlanda. Laurvikskipa masi stuorasivle ja maņesivle ærep ollo æra mi cuvkkijuvvui. Vuostas stivrman occaluvvui dallanaga, son læi Sandefjorast erit ja læi čuožžomen oudagæččen, go dat nubbe skipa bagjeli bođi.

Salledbivddo

læ Eidsfjorast, Vesteraalast alggam obba burist. Muttom fierbmevadnasak læk goddam 20 mittofarpal ragjai. Notiguim æi læk galle vela stenggin dam ragjai. Tysfjorast maidai læ læmaš væhaš salled.

Suoidnešaddo

læ dam gæse daina guovloin læmaš obba buorre, muttom sajin riekta valljitge, ja potetos orro maidai ouddanæme obba burist.

307 bondegardema

læk buollam muttom gavpugest Ruošaædnamest, man namma læ Maidam. Maidai ollo suoinek læk buollam.

Tysklandia kaisar

læ maidai dam jage skenkkim 1000 kruvno Troandem duobmogirkkoi.

Maid mon dagašim jos mon lifčim sabmelaš.

1.) Mon gæččalifčim darogiela oappat nuft jottelet ja nuft burist go mudnji lifčei vegjolaš; dastgo dat læ visses, atte jos sabmelaš galgga dam sëmma ditti čuvvggitussi ja rakadubmai boattet go dača dal læ, de læ aibas darbašlaš darogiela oappat, ja mi diettep, atte alma čuvvggitusataga olmuš dam mailmest i mate gukkas boattet. Čuvvggitus boatta girjelokkama bokte; mutto moft matta olmuš lokkat jos girjek æi læk, ja mi diettep atte samegilli læk aibas uccan girjek, damditi fertte sabmelaš, jos son galgga čuvvggitusa ala bæssat oappat darogiele, vai son darogiel-girjid matta lokkat ja daid avkenes dakkat. Avisaid lokkam bokte maidai boatta ollo dietto olbmui, ja stuora vailevuotta læ, go olmuš i oažo diettet, moft ašek ædnamest čužžok duom ja dam dafhost. Sagastallama bokte daggar olbmuiguim, guđek æmbo diettek, oppujuvvu maidai, damditi siđašim mon, atte juokke sabmelaš oappaši darogiela.

2) Jos mon lifčim sabmelaš, de mon im hæitaš ædnam giela. Vaiko vel darogiela oapašimge almaken sarnošim ædnam giela. Must lifčei nale ja sogarakisvuotta nuft stuores, atte mon dam im guossege hæittaši sardnomest, imge mon hæpanifčei gielastam, nuftgo magas oidnujuk dakkamen go dačai særvai bottet ja dačabiktasid bagjelasasek læk ožžom, vai ko vel darogiela sardnok nuft fuonek atte juokkehaš gulla, atte sabme vuotta, almaken æi loga ječaidæsek matet samegiela.

I darbaš oktage gudnalaš sabmelaš hæpanaddat su gielas ja olmušnales diti. Sabmelaš nuftgo buok æra olmuščærdak læ okta ædnama nationain, ja dak sëmma vuogadvuodak ædnam buristsivdnadusaidi, mak æra nationain læk, læ maidai sabmelažast.

Vidded „Nuorttanaste“!

„Nuorttanaste“ čalle prentejægje ja olgusadde læ G. F. Lund Sigerfjord, Vesteraalen.